

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

2017-11-07
1 (3)
Dnr.4.2.1-2017:1175

Yttrande över SOU 2017:52 Så stärker vi den personliga integriteten

Ju2017/05090

Sammanfattning

Skolverket har granskat slutbetänkandet utifrån att myndigheten ska främja att alla barn och elever får tillgång till en utbildning och verksamhet som är likvärdig och av god kvalitet i en trygg miljö. Vi ska bidra till goda förutsättningar för barns utveckling och lärande samt förbättrade kunskapsresultat för elever.

Skolverket tillstyrker kommitténs förslag att regeringen bör ge Skolverket i uppdrag att initiera och stödja utarbetandet av en uppförandekod för skolan och att regeringen bör låta utreda ett utökat sekretesskydd för uppgifter om elever i skolans it-system. Vi delar även kommitténs bedömning att regeringen i närtid bör initiera ett uppdrag som närmare ska analysera förutsättningarna för att inrätta en "statens molntjänst".

Skolverket har dock följande invändningar mot kommitténs förslag.

- Skolverket anser att det behöver tydliggöras att arbetet med att ta fram en uppförandekod för skolan behöver påbörjas omgående.
- Skolverket anser att förslaget om att utreda ett utökat sekretesskydd för uppgifterna om elever i skolans it-system bör utökas till att avse även andra myndigheter där elevers uppgifter kan komma att finnas.

5 Skolan

Skolverket har i uppdrag att digitalisera de nationella proven och även att digitalisera nationella bedömningsstöd¹. I uppdraget ingår också att under ett par års tid genomföra en försöksverksamhet med bland annat digitala nationella prov för att säkerställa funktionalitet och användarvänlighet. Möjligheten att behandla personuppgifter kommer i dessa delar att vara en avgörande framgångsfaktor för

¹ Regeringsbeslut 2017-09-21 U2017/037939/GV4e

genomförande av prov, vid bedömningen av proven och vid uppföljningen av försöksverksamheten.

Skolverket saknar en diskussion om hur personuppgifterna i försöksverksamheten ska hanteras utifrån att en uppförandekod inte kommer att finnas på plats inom en snar framtid. Därutöver ska, som ett led i digitaliseringen av de nationella proven, eleverna från och med höstterminen år 2018 skriva sina uppsatser i bland annat svenska och engelska på dator eller annan digital enhet. Uppsatserna kommer att innehålla personuppgifter och kan även innehålla känsliga personuppgifter. Skolverket befarar att utifrån det nya regelverket om dataskydd riskerar rättsområdet att bli svårtillämpat under denna ”mellanperiod” som kommer att uppstå när varken en uppförandekod eller en författning som skyddar dessa personuppgifter finns.

5.2.1 Uppförandekod

Under förutsättning att en uppförandekod kan anses som bindande tillstyrker Skolverket kommitténs förslag att regeringen bör ge verket i uppdrag att initiera och stödja utarbetandet av en uppförandekod för skolan.

Skolverket anser att arbetet med att ta fram en uppförandekod är av stor vikt. Det är därför viktigt att regeringen ger myndigheten tydliga ramar för arbetet och att regeringen tillgängliggör resurser för arbetet. Lagstiftningen är komplicerad och det behövs noggrann eftertanke och analys för att koden ska bli tydlig, precis, förutsägbar och vara hållbar över tid. Utöver framtagande av en kod behöver uppdraget innefatta att en aktör pekas ut som ska förvalta koden över tid.

Skolverket anser vidare att arbetet behöver påbörjas omgående utifrån regeringens uppdrag till Skolverket att bland annat digitalisera de nationella proven. Detta kommer att innebära att den föreslagna nya digitaliseringsmyndigheten inte är på plats och kan stödja myndigheten i arbetet med att ta fram en uppförandekod. Kommitténs förslag att låta myndigheterna utföra arbetet genom SIS (Swedish Standards Institute) välkomnas av Skolverket. Arbetet kan på så vis effektiviseras och bli enhetligt mellan de myndigheter som av kommittén föreslås få i uppdrag att ta fram en uppförandekod.

5.2.2 Sekretess

Skolverket tillstyrker utredningens förslag att låta regeringen utreda frågan om ett utökat sekretesskydd för uppgifter om elever i skolans it-system. Vi vill dock framföra behovet av att utöka uppdraget till att låta regeringen även utreda ett sekretesskydd för uppgifter om elever även i andra it-miljöer än skolans. Exempel på sådana uppgifter som kommer att lagras i andra it-miljöer är elevsvar till följd av Skolverkets uppdrag med att digitalisera bland annat de nationella proven. Skolverket ser därför att det finns ett behov av att införa en sekretessbestämmelse i offentlighet- och sekretesslagen som innebär att elevsvaren är sekretesskyddade, och inte som i dag att enbart själva kunskapsproven enligt 17 kap. 4 § offentlighet- och sekretesslagen (2009:400) är skyddade. En lämplig placering av sekretessbestämmelsen bör vara i 23 kap. OSL.

8 E-förvaltning

8.2.2 Molntjänster

Skolverket ställer sig mycket positiv till kommitténs bedömning att regeringen i närtid bör initiera ett uppdrag att analysera förutsättningarna för att inrätta ett ”statens molntjänst”.

12 Informationssäkerhet

Skolverket ställer sig bakom samtliga förslag som kommittén presenterar i betänkandet som avser att förstärka informationssäkerheten i samhället. Att ge Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) både en föreskrivande och en granskande roll kommer, enligt vår uppfattning, att skapa förutsättningar för ett strukturerat och kontinuerligt informationssäkerhetsarbetet hos statliga myndigheter.

På Skolverkets vägnar

Jonas Nordström
Rättschef

Ulrica Mellergård
Jurist

Detta yttrande har beslutats av rättschefen Jonas Nordström. I ärendets slutliga handläggning har enhetschefen Cecilia Asker och juristen Ulrica Mellergård (föredragande) deltagit.